

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2485
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Še en gospodarski problem

Še globlje, nego vprašanje hranilnih vlog v bivši avstro-ogrski poštini, seže v naše gospodarsko življenje drug težek problem, ki istotako sega nazaj v dobo po zlomu Avstro-Ogrske: problem predvojnih avstro-ogrskih držav. Rent, ki so jih naše regulativne hranilnice imele deloma že pod Avstrijo, ker so bile obvezane izvesti odstotek hranilnih vlog investirati v državnih papirjih, deloma pa so jih dokupile po vojni. To so storile radi tega, da na eni strani po svojih močeh pripomorejo novi državi do one množine rent, ki je po mirovni pogodbi kot del avstrijskih predvojnih dolgov nanjo odpadla, na drugi strani pa da bi s tedanjim dobičkom, ki bi se ob prevzemu rent s strani naše države dosegel, vsaj deloma krile milijonske izgube, ki so jih imele z bog prisilnega vpisovanja vojnih posojil. Ta naknadni dokup rent se je vršil sporazumno z merodajnimi činitelji v času od srede februarja do konca maja 1921 in so jih naše hranilnice v dravski banovini dokupile za nad nom. K 53.000.000. Skupno z rentami, ki so jih imele že pred jesenjo 1918, imajo naše regulativne hranilnice teh predvojnih avstro-ogrskih rent za K 86.789.824. Ako bi se računale obresti samo po 4%, bi zneslo to na leto K 3.440.000, v 17 letih, odkar se kuponi ne vnovčujejo, so torej naše hranilnice prikrajšane za K 58.480.000. Pripomniti treba, da so se morali na podlagi mirovne pogodbe ti avstrijski predvojni dolgov prevzeti po kurzu, po katerem smo po prevratu prevzeli ban kovce avstro-ogrske banke. Ker se je ta zamena izvršila al pari (povodno prvega žigosanja bankovcev), se je moral tudi prevzem predvojnih avstrijskih posojil izvršiti al pari.

Ureditev dedščine po stari avstro-ogrski monarhiji je bila — kakor znano — težka naloga, kakoršno je slično težko najti v zgodovini mednarodnih financ. Samo nezavarovane dolgov, t. j. ki niso bili kriti z nikakim jamstvom, je reparacijska komisija procenila na 10 milijard 400 milijonov kron. To vsoto so po določenem ključu morale prevzeti države — naslednice. Po dolgih pogajanjih semantja med nasledstvenimi državami, po žigosanju vseh notranjih ali »domaćih« zadolžnic, ki ga je zahtevala reparacijska komisija, je končno bila ugotovljena celokupna vsota, ki so jo nasledstvene države morale priznati in prevzeti kot notranji dolg. Ta vsota je znašala 8 milijard 300 milijonov K. Treba je bilo še urediti vprašanje dolga inozemskemu upniškemu bloku, ki je znašal 2 milijardi 240 milijonov kron. Med dolžniki je bila Jugoslavija z 52.217.850 kronami. Za ta znesek so naše hranilnice, da pomorejo državi, ki bi bila sicer morala nakupiti rente po visoki tečajni vrednosti, na tistem že prva leta po prevratu dokupile stare avstro-ogrske rente.

Tu omenjene razprave odnosno pogajanja so se pričela že l. 1925. Vendar, končala pa so — in še to le de'no — šele začetkom l. 1931. Seveda je med tem tekom 10 let priraslo še krog 40% zaostalih obresti.

Od naših hranilnic nakupljene rente so bile žigosane deloma pri našem poslanštvu na Dunaju, deloma pa, v smislu zadnje naredbe, pri Mestni hranilnici v Ljubljani. Z žigosanjem je v smislu čl. 203 senžermenske mirovne pogodbe naša država prevzela te rente v svojo plačilno obvezo ter seveda tudi njih obrestovanje.

Toda vprašanje likvidacije te obveznosti je še vedno na mrtvi točki. To vkljub temu, da je ministrstvo financ že l. 1930

Dvomljiva poročila atenske vlade

Po poročilih vlade je odpor vstashev strit in beže ostanki v paničnem strahu, boji pa se bijelo kljub temu še vedno pri Strumi — Vstaška poročila podajajo nasprotno sliko

ATENE, 11. marca. Svojo defenzivo so vladne čete izkoristile za pripravo velike nove ofenzive, ki se je pričela z napadom topništva in letal že v soboto, z napadom infanterije pa včeraj, v nedeljo. Operacije vodi osebno vojni minister general Kondilis. Cilj ofenzive je prekorati reko Strumo in premagati vstaše v vzhodni Macedoniji in Trakiji, kjer je zbrana glavna vstaška vojska, pomnožena z mobiliziranimi rezervisti in prostovoljci. Ba je so uporniki zbrali poleg svojih čet, ki so šteje deset tisoč mož že v začetku, še 27.000 rezervistov in prostovoljcev, tako, da štejejo dotedaj okoli 37 tisoč mož. Vladnim četam se je posrečilo že tekmo včerajšnjega dne, kakor poročajo uradna poročila, prekorati reko Strumo in nadaljevati prodiranje proti vzhodu. V Atenah so se poročila o uspešni ofenzivi vladnih čet sprejemala ves včerajšnji dan z največjim navdušenjem, vendar pa še ni bilo gotovo, kdaj se bo vladnim četam posrečilo dokončno streti upornike. Ofenziva se je nadaljevala včeraj ves dan in deloma tudi ponoči. Boji se bijejo tudi od davi z nezmanjšano srčnostjo. Vlada zopet poroča o napredovanju in velikih zmagah.

ATENE, 11. marca. Ofenziva vladnih čet, ki se je pričela z napadom pehote včeraj ob 6. uri jutraj pod poveljstvom generala Kondilisa, je vodila do prekoranja Strume na več mestih in se nadaljuje boji sedaj na levem bregu. Uporniki se slabo branijo in mečejo orožje proč, so močno demoralizirani in panično beže. (To je vladno poročilo! Op. ur.) Istočasno so izvršile tudi vladne torpedovke napad na Kavalo, kjer so obstreljevale mesto, pristanišče in vstaško križarko »Heli«, ki je odgovorila s strelji iz topov. Ker pa vladna ni hotela (?) povečati panike prebivalstva, se je napad ustavil. V Atenah se slavi prehod čez Strumo kot velik uspeh vlade. Vladne čete podpirajo 30 letal, ki obstreljujejo položaje vstašev. Odločitev bo kmalu znana. Vstaši so zavzeli ugodnejše položaje na gorah.

ATENE, 11. marca. Generalni štab vladnih čet je zapustil Solun in odšel v smeri proti Seresu. Pričakuje se, da pade Serez še danes. Po uradnih poročilih vladne čete povsod zmagojevo in ženejo vstaše v beg. Orliak in Kumarion so že zasede. General Kondilis poroča v Atene, da njegove čete povsod prodirajo. Morala čet je izvr-

sna, žalostno je le, da se morajo boriti proti Grkom. Kondilis upa, da bo v 24 urah očistil Grčijo.

PARIZ, 11. marca. Dočim poročila atenska vlada o velikem uspehu njene ofenzive v vzhodni Macedoniji, razširjajo vstaši s svoje strani docela drugačne vesti. Vstaši trdijo, da se jim je posrečilo ofenzivo generala Kondilisa zaustaviti in se pripravljajo na koncentričen napad proti vladnim četam. Sedaj je gotovo, da je vsa mornarica na strani upornikov, ker so prešle k njim tudi podmornice, ki jih je imela doslej v svojih rokah vlada. Pa tudi večina trgovinske mornarice je na strani upornikov. Na Kreti je Venizelos proglasil neodvisno državo. Kreta je popolnoma v rokah revolucionarne vlade, ki gospodari tudi na skoraj vsem otočju Egejskega morja. Venizelosov sin se je z večjim številom čet izkrcal tudi v južni Grčiji, od koder bo nadaljeval boje in pohod proti severu. Prav tako razglašajo vstaši, da bodo napadli Pirej in Atene z morja in iz zraka. Nad Atenami so se pojavili že opetovano vstaški aeroplani in metali letake, v katerih pozivajo prebivalstvo, naj odreče pokorščino vladni in se pridruži vstašem.

Akcija za železnico Št. Janž-Sevnica

VELIKO ZBOROVANJE V SEVNICI. RESOLUCIJA ZAHTEVA TAKOJSNJO GRADITEV PROGE.

SEVNICA, 11. marca. Včeraj dopoldne je bilo tu veliko zborovanje, katerega se je udeležilo preko 3000 ljudi, večinoma kmetov iz okolice in onih krajev, skozi katere naj bi tekla nova železniška proga Št. Janž-Sevnica. Zborovanje je bilo na prostem in so zborovalci kljub snegu ves čas vzdržali. Zborovanje je otvoril in vodil sevniki župan Trupej, glavno poročilo pa je podal tajnik pripravljalnega odbora inž. Šuklje iz Ljubljane. Prečitane so bile brzojavke, v katerih pozdravljajo zborovatelje razni politični in gospodarski zastopniki. Nadalje so govorili predsednik ljubljanske zbornice za TOI Ivan Jelačin, predsednik zagrebške zbornice Jakl in drugi. Ob koncu je bila prečitana resolucija, ki zahteva takojšen razpis licitacije za gradnjo žele-

znice in pričetek dela, ker bi se sicer utegnili smatrati, da so obljube o gradnji te proge le volilni manevar.

Baltiške države za vzhodni pakt

PARIZ, 11. marca. Po poročilu uradnega komuniqueja so obiskali v soboto poslaniki treh baltiških držav Letonske, Estonske in Litve francoskega zunanjega ministra Lavaia in čestitali francoski vladi k srečni zaključitvi francosko-angleškega sporazuma v Londonu. Poslaniki so izjavili, da so njihove vlade prepričane, da so londonski načrti v celoti sprejemljivi in v stanju da dvignejo splošno varnost in zaupanje v Evropi. Baltiške države so pripravljene podpirati medsebojne regionalne pakte o pomoči v vzhodni Evro-

cah, ki so denar naložile večinoma v hipotekarne, in to zopet po večini kmetijske kredite, da zahteva nujni interes teh naših denarnih zavodov, da bi se pričelo z izplačevanjem obresti, odnosno da bi se izdale nove obveznice. Prevzem obilicij ali vsaj izplačilo zapadlih obresti bi znatno omililo težko krizo, ki je ravno v našem delu države najobčutnejša.

Kakor mnogo drugih vprašanj, tako je tudi to običajno na mrtvi točki vsled pasivnega odpora bivšega g. fin. ministra, ki je imel za vsa ta vprašanja gluh ušesa. Naša bivša delegacija v Narodni skupščini in senatu, z g. senatorjem dr. Plojem v prvi vrsti, se je tudi za to vprašanje močno zalagala, ob pasivni resistenci g. Gjorgjevića, žal brez uspeha. Upam, da bo tudi v tem vprašanju novi g. finančni minister dostojnejši. V. S.

pi. V francoski javnosti pripisujejo temu koraku baltiških držav izredno veliko pomembnost, ker so se s tem baltiške države uradno in brez pridržkov izjavile za vzhodni pakt.

Turčija si želi miru

ANKARA, 11. marca. Turški zunanji minister Tevfik Aras je izjavil poročevalcem listov, da so vse vesti o vojaških pripravah Turčije v Trakiji docela napačne. Turčija je pripravljena dokazati pred Društvom narodov in vsemu svetu svojo iskreno voljo do miru. Svojih vojaških oddelkov ni pomnožila in je ukrenila na meji le potrebno za obrambo svojega obmejnega ozemlja, ker je pripravljena z vsemi silami braniti svoje pravice, izvirajoče iz mednarodnih pogodb. To pa nikakor ne pomeni, da bi imela kakšne druge namene.

FRANCOSKI IN NEMŠKI BOJEVNIKI

PARIZ, 11. marca. Med bivšimi nemškimi in francoskimi bojovníki se nadaljuje izmenjava misli. S francoske strani vodi pogajanja predsednik de Bonne, z nemške strani pa Oberländer-Ober. Nemški bojovníki so že obljubili, da pridejo aprila v Pariz, kjer se bodo sestali z voditelji francoskih.

MRAZ NA ANGLEŠKEM.

LONDON, 11. marca. Na Angleškem divja že dva dni snežni vihar s silnim mrazom. Včeraj so zmrznili na nekehi londonskem sportnem igrišču štirje gledalci (?). Viharji divjajo tudi nad Rokavskim prelivom; mnoge ribiške ladje kličejo na pomoč. Pri Dowru sta trčila v megli skupaj dva parnika in se občutno poškodovala.

LJUDJE NA PLOŠČI LEDU.

MOSKVA, 11. marca. Neki letalec je opazil na Kaspiškem morju na plošči ledu 59 ljudi in 17 glav živine. Vlada je poslala nesrečnejem na pomoč vodna letala.

V strnjanih vrstah se bore naši železničarji za vsakdanji kruh

MANIFESTATIVEN POTEK XXII. REDNEGA OBČNEGA ZBORA MARIBORSKE PODRUŽNICE ZDRUŽENJA JUGOSLOVANSKIH NACIONALNIH ŽELEZNIČARJEV IN BRODARJEV.

Nobena stanovska organizacija ob naši severni meji ni po številu članstva tako močna, kot organizacija nacionalnih železničarjev. Nobena organizacija pa se tudi ne bori tako odločno za izboljšanje življenjskega položaja kakor naši železničarji. Naporna in odgovorna služba jih dela neustrašne in v boju za življenjske pravice tako odločne, tako disciplinirane, da so lahko za vzgled vsem drugim. — Stvarni in disciplinirani je bil tudi večerajšnji redni letni občni zbor, ki je bil častno obiskani in ga je vodil predsednik, postajenačelnik koroškega kolodvora gosp. Avgust Lukačič, po katerega zaslugi je bilo s hvalevredno požrtvovalnostjo v tako kratkem času udušeno kvarno delo v organizaciji nekaterih članov bivše uprave, ki so bili na lanskem izrednem občnem zboru eliminirani in javno ožigosani. Ker posegajo naši nacionalni železničarji globoko v javno in konstruktivno narodno delovanje hočemo posvetiti občnemu zboru njihove organizacije več pozornosti.

Predsedniško poročilo.

Z odločno rutino je popularni predsednik g. Lukačič otvoril občni zbor. Njegove uvodne besede so bile posvečene spominu blagopokojnega kralja, očeta in zedinitelja Jugoslavije, ki mu je zbor zaklical trikratni »Slava!«, njegovemu nasledniku, velikemu sinu velikega očeta kralju Petru II. pa prisegel ponovno popolno vdanost in zvestobo. Nato je tovariško pozdravil vse navzoče, posebej zastopnika Centralne uprave UJNZB gosp. Saviča iz Beograda, predsednika Oblasnega odbora UJNZB g. Otrata in tajnika g. Lavriča, oba iz Ljubljane, zastopnika tiska, policije in druge. V krepkih izjavah je orisal težavno očistiševalno delo v organizaciji. Naglasil je, da so vse ovire odstranjene, razdiralni elementi razoroženi in onemogočeni. Kar je bilo gnilega v organizaciji, je samo odpadlo in s potrojeno voljo in zaupanjem se je članstvo oklenilo novega vodstva, ki si prizadeva v danih prilikah ustvariti in pripraviti mu boljše bodočnost. Ko je omenjal volitve delegatov v bolniški fond, je energično žigosal nekatere posameznike iz bivšega vodstva, ki so si prizadevali volitve omalovaževati in povzročati neprijetnosti nacionalnim borcem, ki so se borili za prestiž nacionalnih železničarjev, toda zmagali sta poštenost in značajnost. Nadalje je naglasil potrebo po reorganizaciji v podružničnih vrstah. Reorganizacija se bo izvedla po določenem načrtu, vendar v okviru obstoječih pravih tako, da bo delo razdeljeno v dve skupini. Tudi bo podružnica nastavila stalnega strokovnega tajnika, pisarni pa nabavila telefon. Z Oblasnim odborom v Ljubljani je bila podružnica v najtesnejših poslovnih stikih, redno pa je poslovala tudi s Centralno upravo v Beogradu. Zlasti toplo je zbor pozdravil predsednikovo poročilo o ustanovitvi »Združenja narodnih strokovnih organizacij« v Mariboru, ki pomeni novo fazo strokovno-društvenega delovanja. Ob koncu svojega poročila se je zahvalil vsem, ki so pomagali pri delu, imenoma pa ravnatelju ljubljanske direkcije g. Cugmusu, bivšemu narodnemu poslancu g. dr. Pivku in mariborskemu županu g. dr. Lipoldu.

Boj za vsakdanji kruh.

Izčrpno in skrbno je bilo poročilo tajnika g. Zoreta. Iz poročila posnemamo, da je bilo preteklo poslovno leto za podružnico polno peripetij in ostrih ter odločnih bojov. Splošne gospodarske in življenjske prilike, ki so zajele ves svet, so ovirale tudi železniško organizacijo, da se ni mogla tako močno razmahniti in doseči za svoje članstvo velikih in vidnih uspehov, ki so jih morebiti posamezniki želeli in pričakovali. Vse njeno zunanje delo je bilo osredotočeno v ohranjanju pridobljenih pravic železničarjev. Prav v tem pogledu si lahko železničarska organizacija lasti lep uspeh, saj so se železničarjem skoro 100 odstotne vrnilo vozne ugodnosti, ki so jim bile lansko leto odvzete. — Drugi viden uspeh, ki so ga predvsem iz-

vojevali delegati mariborske podružnice s pomočjo ljubljanskih in sarajevskih tovarišev je bil dosežen pred kratkim s tem, da se je v delavnicah državnih železnic v Mariboru po daljšem presledku zopet uvedel 8urni delovni čas. Številne manjše intervencije v zadevah posameznikov so imele dosti uspehov in je bilo v večini primerov mnogim pomagano.

Mimo delovanja na zunanje pa se je izvršil v organizaciji podružnice odločen preokret, ki ga niso z največjo pozornostjo motrili le železničarji, marveč vsa javnost, pokret, ki je odjeknil do najvišjih mest železniške uprave. Kmalu po lanskem rednem občnem zboru so se ugotovili nezdružni pojavi, ki bi bili privedli podružnico in organizacijo v propast in jo izročili kot igračo v roke posameznim ljudem za dosego njihovih osebnih stremeljenj. Le budni čuječnosti članov se je posrečilo pripraviti članstvo do spoznanja, iz katerega se je rodila močna zavest samooobrambe. Članstvo podružnice je z odločno gesto zahtevalo zaradi razčiščenja razmer izredni občni zbor in si na manifestanten način izvolilo novo upravo, ki ji je dalo svoje popolno zaupanje in ki je to zaupanje pojmovala kot sveto dolžnost za odzdravitev takratnih gnilih razmer. S parolo: »iskrenost, značajnost in poštenost«, je šla nova uprava v boj in z železno doslednostjo pometla škodljivce organizacije in s svojim iniciativnim delom dala tudi pobudo za razčiščenje razmer v ljubljanskem oblasnem odboru. Koliko truda in posvetovanj, kako ubrati najboljšo pravo pot, koliko previdnosti, da so se preprečile številne in čisto ogabne intrige od strani iz organizacije odstranjenih nasprotnikov in njihovih privržencev, je posvetila nova uprava in članstvo podružnice svojemu delu. Podružnično vodstvo ni štedilo ne truda in ne časa, da bi doseglo za članstvo vse, kar se doseči da. Moralno je pa vzbujalo in utrjevalo v vsa kem posameznika zavest njegove enakopravnosti pri pravicah in dolžnostih ter tako osvobodilo članstvo more, da bi se ne podrežalo brez lastne sodbe volji drugega.

Podružnica mariborskih nacionalnih železničarjev šteje ob zaključku poslovne dobe 1566 članov. Med letom je na novo pristopilo 186 članov, premeščenih je bilo 19, umrlo jih je 7, 6 je bilo izključenih, 46 pa je prijavilo svoj izstop. Na nešteti sestankih in sejah je bilo sprejetih nešteto predlogov, ki so bili sporeti merodajnim činiteljem za izboljšanje položaja zlasti železniškega delavstva. Nešteto je podružnica intervenirala na najvišjih mestih, da bi se članstvu omogočilo človeka dostojno življenje, saj je vsej javnosti znano, da je prav železniški delavec tisti, ki ne more ne živeti in ne umreti. V prepričanju da bo po poti poštenosti, iskrenosti in značajnosti, po kateri vodi nova uprava podružnico, možno priti do končne zmage za stare pravice, je zaključil tajnik svoje izčrpno poročilo.

Podružnično gospodarstvo.

Blagajniško poročilo je podal agilen blagajnik g. Lojze Pilaj. Njegovo poročilo se deli na dva dela in so znašali izdatki podružnice skupno 157.867 Din, pribitek pa znaša nekaj nad 3.000 Din. Nova uprava je uvedla skrajno štednjo, zlasti pri izplačilu potnin in raznih honorarjev. Poročilo odbora za prireditve božičnice revnim železničarjem, na kateri je podružnica razdelila okrog 45.000 Din najsiromnejšim železničarjem, je podal g. Emil Hübl. V imenu nadzornega odbora je predlagal blagajniku in vsemu odboru razrešnico s posebno pohvalo, predsednik nadzornega odbora inž. Hinterlechner. Njegov predlog je bil soglasno in z velikim odobravanjem sprejet.

Sledili sta nato poročili zastopnika centralnega odbora g. Saviča in predsednika ljubljanskega oblasnega odbora g. Otrata, ki so jih zborovalci z zadovoljstvom vzel na znanje. Pri volitvah delegatov je bil izvojen g. Ropret, kot njegov namestnik pa g. Vokač.

Swobodne volitve uprave.

Pri volitvah je bil ponovno in z velikim

odobravanjem izvoljen za predsednika g. Avgust Lukačič; za I. podpredsednika Jakob Ropret, za II. podpredsednika Jože Vokač; za odbornike so bili izvoljeni: Lojze Pilaj, Lojze Kline, Ernest Dolinšek, Ivan Šranc, Jože Koštomaj, Anton Boltek, Jože Smerdelj, Ivan Lešnik, Anton Kristovič, Leopold Blatnik, Tone Kleindinst, J. Bačnik, Emil Hübl, Ivo Vavda, Al Muravs, Fr. Zore, Rudolf Šebek, Franc Okretič, Alojz Tušek, Jože Rottmann, Dolje Obersnel, Dav. Perme in Jernej Pirš; za namestnike: Žerjav, Tancer, Lah, Belšak, Artič, Hinko Kesler, Lipko in Koman; v nadzorni odbor pa: za predsednika Ivan Novak, za člane Čilenšek, Černenšek in Kete.

Pri predlogih je bila nato soglasno sprejeta naslednja

resolucija:

Znižanje prejemkov in delovnega časa delavcev, ki se je tekom zadnjih let pri železniški ustanovi postopoma uvajalo, je delavstvo, zlasti še pri progovnih sekcijah do skrajnosti prizadelo. Ker ni delavstvu zagotovljen po pravilniku o delavcih delovni čas in niti zdaleka ne obsega s svojim mizernim zaslužkom eksistenčnega minimuma, je zapisano s svojimi družinami največji bedi in pomanjkanju. Bolezen, glad in obup so postali stalni spremljevalci železniškega delavca in njihove družine. Zaupanje v zaščito in pomoč uprave, ki ji je poverjena pravična razdelitev dela in oskrba za njih življenjski obstoj, je radi ponavljajočih se brezuspešnih prošnji, že padlo na najnižjo stopnjo.

Pozivamo oblastni, posebno pa v to najbolj poklicani centralni odbor Združenja, da z živo besedo, in vztrajnim delom prepriča merodajne činitelje in gosпода prometnega ministra v neodložljivi potrebi izdatnega izboljšanja današnjih prilik. Obenem pozivamo centralni od-

bor, naj pokrene vse potrebno, da merodajni činitelji končno uvidijo potrebo čimprejšnje rešitve vseh še nerešenih vprašanj in teženj, ki jih je železniško osebje včlanjeno v Združenju, sporočilo v resolucijah oblastnih skupščin, podružnic in raznih odsekov.

Predvsem smatramo kot najnujnejše in najvažnejše sledeče: brezpogojno uvedbo zakonsko zajamčenega eksistenčnega minimuma počenši od najnižjega delavca; takojšnje izplačilo delavcem z uredbo v zmanjšanju prejemkov neopravičeno odtegnjenih 5 odnosno 10% meze, ter izplačilo še vedno dolgujočih potnin delavcem iz leta 1930 in 1931; popravek vseh obstoječih pravilnikov, kot o postranskih prejemkih, priznanje nočnih doklad delavcem, ki vrše nočno službo na sistimiziranih mestih, nadalje pravilnik o službeni obleki, voznih olačavah, osobito vrnitev brezplačnih vozovnic za živila delavcem, režijskih voženj vpokojevcem, ter premoga vdovam. Vsi ti in ostali pravilniki naj se popravijo v smislu predlogov UJNZB. Izvajanje zakona o državnem prometnem osebju naj se vrši v smislu določb zakona samega, z ukinitvijo raznih s finančnim zakonom in uredbami spremenjenega besedila, v škodo osebja. Prav tako naj se upoštevajo določbe tega zakona vsaj v enaki meri kot določbe zakona o državnih uradnikih za ostale državne uslužbence, ne pa, da je prometno osebje ob težjih pogojih vidno prikrajšano napram ostalim državnim uslužbencom.

Pri raznoterostih se je razvila stvarna debata in so predvsem zastopniki delavskega odseka zahtevali nekaterih pojasnil, zadevajajočih poročilo o delovanju centralne in oblastne uprave. S pozivom, na novo, podvojeno delo: »Vsi za enega, eden za vse!« je ponovno izvoljeni predsednik zaključil sijajno uspešni občni zbor.

Maribor proslavlja prezidenta Masaryka

ZAKLJUČEK MASARYKOVEGA TEDNA. MATINEJA V »UNIONU«.

Včeraj se je slovesno in praznično zaključil Masarykov teden v Mariboru s svečano matinejo v veliki unionski dvorani. Maribor je dokazal pieteto in globoko spoštovanje, ki ga čuti do velikega prezidenta bratske češko-slovaške republike ob proslavi njegove 85-letnice. V polni veliki unionski dvorani so se poleg predstavnikov našega javnega življenja zbrali mariborski izobraženci in člani tukajšnje češke kolonije. Zlasti številno je bila navzoča naša dijaška mladina. Nad okusno prirejenim odrom sta viseli slike prezidenta Masaryka in našega kralja Petra II.

Matinejo so organizirala mariborska sokolska društva skupno s tukajšnjo JČL. Uvodoma je vojaška godba pod vodstvom svojega dirigenta Jos. Svobode odsvirala češko-slovaško himno. Predsednik tukajšnje JČL min. dr. Kukovec je nato toplo pozdravil navzoče čestilce prezidenta Masaryka in imenoma izrekel prisrčen pozdrav mestnemu predsedniku dr. F. Lipoldu, škofovemu zastopniku dr. Mirtu, predstojniku mestne policije S. Radoševiću, predsedniku Češkega kluba, šolskim ravnateljem ter slavnostnemu govorniku D. Bogunoviću iz Zagreba. V svojih nadaljnjih izjavah je naglašal, kako tesno je bilo vedno življenje slavljence prezidenta Masaryka povezano z našim življenjem in našo usodo. Postavimo si njegovo svetlo podobo za zgled in vzor.

Sledile so ostale točke pestrega programa. V središču matinejskega programa je bila predvsem slavnostna beseda inšpektorja Bogunovića, predsednika zagrebške JČL, ki je v miselno globoko zajetih izjavah osvetlil vzvišen lik prezidenta Masaryka iz vidika nekega duhovnega kontakta med njegovo osebo in našim narodom. Masaryk si je postavil za temelj vsemu svojemu delovanju veličastno geslo: resnica in pravica. V znamenju tega gesla se je boril in v službi tega gesla je zmagal. Gdč. prof. Vedralova je ob spremljavi matinejskega dirigenta M. Kozine s svojim solističnim predvajanjem poglobila odlični sloves koncertne pevke. Ljubko je deklamirala mala Vlasta Vánčova, zanosno je zaživela

prezidentova podoba ob deklamaciji dijačka M. Simčiča. Z eksaktnim izvajanjem je povzdignila proslavo tukajšnja vojaška godba, ki je pod mojstrskim vodstvom svojega dirigenta Jos. Svobode izvajala jugoslovansko himno, Dvořakov karneval. Fantazijo iz Smetanovih oper in koračnico J. Svobode »Sedmi marec«.

Dostojno, veličastno in toplo se je naše mesto oddolžilo velikemu sinu in predstavitelju bratskega češko-slovaškega naroda prezidentu T. G. Masaryku ob njegovi 85. letnici.

Rezervni častniki

Zbor rezervnih častnikov organiziranih v tukajšnjem združenjskem pododboru, je bil včeraj v nedeljo dopoldne pri »Zamorcu«. Udeležili so se ga tudi zastopniki aktivnega častništva s podpolkovnikom Nikoličem na čelu. Občnemu zboru je predsedoval prof. Škof, ki se je spomnil uvodoma mučeniške smrti najvišjega tovariša, vojaka in poveljnika, blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Po izvršenih uvodnih formalnostih so bila poročila predsednika Škofa, tajnika Korbarja in blagajnika Lovšina. Mariborski pododbor šteje 306 članov. Šest jih je na novo vstopilo, 8 pa izstopilo. Sej upravnega odbora je bilo 12. Predavanj v kinu »Apolo« se udeležujejo tovariši skoro polnoštevilno. V okviru združenja deluje poseben sportni odsek. V bodoči sezoni se bodo organizirali tudi posebni smuški tečaji, ki jih bo vodil tov. Korbar. Blagajna izkazuje 2494 Din. Predsednik Škof je v svojem uvodnem pojasnilu glede »Boja« naglašal, da je »Boj« svoja pravila itak spremenil in ni več med združenjem rez. častnikov ter omenjen organizacijo nikakršnega organizacijskega kontakta. Pri volitvah se je izvolil v glavnem dosedanji odbor s prejšnjim dolgoletnim in zaslužnim predsednikom J. Perharcem na čelu. Z občnega zbora se je odposlala vdanostna brzojavka kralju Petru II., pozdravna brzojavka pa vojnemu ministru P. Živkoviću. Občni zbor je potekel v znamenju strunnega tovarištva in častniške zavednosti.

Alphonse Dandet:

GREH ŽENE

ROMAN.

30

Kaj mislite, kako bi bilo, da se sedaj, ko sem se svoje metrese naveličal, pokazem zares tak, kakršen sem in se ji na ta način zastudim, ali pa šele razpalim njeno ljubezen do nebrzdane strasti? Ne, bolj je vsekakor prepustiti vse to usodi in fourvierski Materi Božji, v katero goji tako slepo zaupanje! Ko je pobegnila od doma in sva prispela v Lyon, je hotela, še preden si je nakupila srajce, poromati v Fourviers, da se tam založi s škapulirji in svetinjcami. Tega ji nisem branil, tako lep je žvenket svetinje na belem vratu, tako sladek užitek, ki postane greh, slasti, ki se meša z grižnjo vesti in s strahom!

Med tujci, ki so to sezono stanovali v našem hotelu ali hodili vanj le jesti, je bil tudi neki mladi par Nansenovih, s katerimi smo se spoprijateljili. Mož, Šved, profesor neke fakultete v svoji domovini, je bil bolan na pljučih in si je dal poveriti neki znanstveni popravek v južni Italiji. Pred osmimi meseci se je oženil s prekrasno hčerko nekega hotelirja v Palermu. Bil je to strastni medeni mesec za ta par, v katerem sta se ljubko spojila dva kontrasta: jug in sever. On je bil rdečkast, nosil je očala, sicer je pa

bil ljubezniv in miren, ramena so mu bila podobna razbitim, potrtim perutnicam, oči je pa imel severnjaške, fine in blede. Nekdo je dejal: »Čim se bolj približujete severu, tembolj ugašajo oči, tembolj fine postajajo.« Take pa nasprotno niso bile kratkovidne oči gospe Nine, žene gospoda Nansena, one oči ko dve jagodi črnega grozdja, zapeljive in blesteče sredi njene sijajne italijanske polti. Bila je malce okrogla, ali resnično mlada in naravna, privijajoč se k svojemu možu s smehljajem ljubljene metrese in drhtenjem srečne biljke, ki se dviga in razvija na solncu. Najina navzočnost v hotelu, kamor sta hodila h kosilu iz sosedne vile, je docela pokvarila slogo mladega para. Lepe toalete moje Parižanke in njeno dostojanstveno obnašanje, vse to se je globoko dojmilo gospoda Nansena in naenkrat je opazil, da so obleke gospe Nine preveč pisane in njeno obnašanje se mu je zazdelo preveč neolikano. Nu, ubogi človek je bil dosti preboječ, da bi mogel upati na to, da me kdaj zamenja, dasi sem si to od srca želel in si je moralda želel tudi on. Od kod ta boječnost, ki je ženskam neznana, pri moških je pa tako česta?

Pripovedal sem vam že, o gospodu Pum-Pum; Nansen me s svojo boječnostjo docela spominja nanj. Bil je eden onih ljudi, ki se zmedejo, ako jih gleda, kako hodijo, ki jim je muka prestopiti prag kakega magazina in bi hoteli, hodeč po ulici mimo zidov, prebiti stene, da bi se za njimi skrili in izgubili. Pum-Pum, ki mi je vse zaupal, mi je pripovedoval o nekem svojem prijatelju, ki se je moral napiti, ako je hotel biti nežen s svojo ženo, in jaz sem si vedno mislil, da je ta njegov prijatelj bil on sam. Moj Šved je prav tako plah. Nekega večera je igral v salonu Brahmsov valček in pri tem ves v ekstazi opazoval mojo metrese. Stal sem pri njem in sem mu tiho dejal: »Bodite previdni Nansen, da ne vzbudite pozornosti...« Namesto, da bi me vprašal s čim naj bi vzbujal pozornost, je ves zardel in očala so mu padla na tipke glasovirja.

Ko sem dražil Lydijo z nemo ljubeznijo tega človeka, mi je smeje se odgovorila: »Meni se pa zdi, da vam njegova žena zaradi tega prav nič manj ne ugaša.« In res, ta mala Nina me je dražila in privlačila zaradi svojih dveh skrivnostnih svojstev: ker je bila ženska in tujka. Mi-mo tega je bila zaljubljena v svojega moža s popolnim zanešenjaštvom. Je to moja metresa opazila? Jo je strah pred moimi muhami napotil, da je nekega dne nenadoma sklenila, da morava zapustiti Monte Carlo, ker ko je tistega dne okoli

osmih zjutraj prišel kapitan Nuitt, da kakor navadno flegmatično posluša moje odredbe, je naenkrat izjavila, da je kljub vsem nasprotnim nasvetom zdravnika spet pripravljena potovati po morju. Dogovorili smo se torej, da potujemo do Genove, se tam odpočijemo in ako ji morje ne bo več škodovalo, nadaljujemo potovanje do Malte in potem tako dalje.

»Ne bi vzeli Nansenovih s seboj do Genove?« sem ji dejal kar tako kakor brez pomisleka. Ko je do dna oči preiskala mojo misel, kar mi ni bilo najprijetnejše, je odločila ponosno kakor vselej:

»Vzemimo torej s seboj tudi Nansenove!«

Ob dveh popoldne je »Bleu-Blanc-Rouge« z razpetimi jadrji zapustila Monaco. Nu, še pred večerjo nas je na dvajseti stopinji, na širini Vintimillea, zajel silovit vihar s točo, grmenjem, vetrom in razburkanim morjem. Gospa F. je ležala na postelji kakor mrtva; imela ni niti toliko moči, da bi se mogla geniti ali potožiti. V salonu, ki so ga kdaj pa kdaj razsvetlili bliski, se je na divanu zvijal Nansen in ni nič več mislil na ljubezen. Njegova žena in jaz bi se bila mogla valjati po divanu in se objemati pred njegovimi očmi, ne da bi ime on toliko moči, da bi se genil. Toda misli uboge Ninette so bile daleč od tega.

(Se bo nadaljevalo)

Sport

Tekmovanje za nogometno prvenstvo mariborskega okrožja

Objavljajo se termini in pari mariborskega okrožja LNP, in sicer:

24. marca: Panonija: Gradjanski v Murski Soboti, Ptuj: Drava v Ptuj.

31. marca: Drava: Panonija v Ptuj, Gradjanski: Ptuj v Čakovcu.

7. aprila: Mura: Drava v Murski Soboti.

14. aprila: Mura: Ptuj v Murski Soboti.

28. aprila: Drava: Gradjanski v Ptuj, Panonija: Ptuj v Murski Soboti.

5. maja: Panonija: Mura v Murski Soboti.

12. maja: Gradjanski: Mura v Čakovcu.

Prvenstvena tekma SK Rapid: SK Celje se včeraj zaradi zapadlega snega ni odigrala. Po službenih objavah LNP se bo tekma vršila na praznik 19. t. m.

Včerašnje nogometne tekme.

Ljubljana: Ilirija: Hašk 3:1, Primorje: Trbovlje reprez. 12:0.

Zagreb: Gradjanski: Concordia 2:0.

Beograd: BSK: Jugoslavija 3:2.

Praga: Sparta: Prostějov 6:0, Slavija: Bohemians 4:1, Kladno: DFC 4:2, Viktorija Pzen: Tepitzer FC 2:0.

Dunaj: Austria: Hakoah 5:2, Rapid: WAC 11:2, Admira: Waker 5:0.

Redigirani terminj podzveznega liginega tekmovanja. Ker so že izžrebane prvenstvene tekme za državno prvenstvo, je poslovni odbor LNP na svoji zadnji seji redigiral termine podzveznega liginega tekmovanja v Ljubljani, in sicer: Ilirija: Rapid, določena za 24. marec se določi na 16. junij in Ilirija: Čakovečki SK določena za 7. april, se določi na 2. junij. Predložijo se tudi prvenstvena tekma Svoboda:

Rapid, določena za 20. junij na 29. junij zaradi olimpijskega dne.

Schmeling premagal Hamasa. V Hamburgu se je včeraj vršila izločilna borba za svetovno prvenstvo v boksu med Nemcem Schmelingom in Amerikancem Hamasom. Zmagal je prepričljivo Schmeling, ki je v prav vseh kolih pokazal veliko premoč in je končno zaslužen zmagal s tehničnim knock autom, kar je sodnik v 9. kolu prekinil brezupno borbo zaradi popolne onemoglosti Hamasa. — Borbi je prisostvovalo nad 20.000 gledalcev.

Ptuj

Prvo opereto po dolgem presledku upri zori mariborske »Narodno gledališče« v Ptuj v petek, 15. t. m. Uprizore naj-lepših del starejše literature tega žanra, Fallovo opereto »Štambulska roža«. Krassen je muzikalni part tega dela, vsebina, ki se godi zvečine v turškem haremu, pa je po na komičnih situacij in zapletljiv. Pri uprizoritvah te operete je vselej sme-ha in zabave v izobilju. Ker so stroški, ki so zvezani s tem gostovanjem, zelo veliki (sodeluje ženski in moški zbor ter orkester), veljajo glasbene cene. Izmed solistov sodelujejo Udovičeva, Barbičeva, Starčeva, Gorinškova, Sancier, Harastovič, Gorinšek, Rasberger, Madven, Nakrst in Furijan.

Občni zbor združenja pekovskih mojstrov. Združenje pekovskih mojstrov za Ptuj in Ljutomer je imelo 4. marca t. l. v gostilni pri »Pošti« v Ptuj svoj redni letošnji občni zbor. Zboru je predsedoval načelnik združenja g. Josip Lašič. Udeležba na zboru od strani članstva je bila

prav zadovoljiva in so mu prisostvovali še častni člani združenja, banski svetnik g. Janko Zdravac v imenu Zbornice za obrt, trgovino in industrijo, g. tajnik Ivan Novak za Okrožni odbor obrtnih združenj, g. generalni ravnatelj Milan Bašič za zagrebško združenje in končno gg. Jakob Koren in Alojz Kovačec za mariborsko organizacijo. Uvodoma je predsednik podal kratek pregled o delovanju združenja v preteklem letu. Nato na je tajnik g. Albert izčrpno poročal o prizadevanjih organizacije za zaščito interesov svojih članov. Združenje je imelo v boju proti odpravi nočnega dela v pekovski obrti popoln uspeh in je doseglo, da je bila dotična uredba do nadaljnjega razveljavljena. Nadalje se je društvo energično zavzelo za ukinitev 3% -tnega dodatka v davku za navšalni promet. Uspeh za pekovski obrt je tudi še to, da smejo mojstri v svojih obratih izdelovati kekse. Dalje se je soglasno sklenilo, da se združenje polnoštevilno udeleži kongresa pekovskih obrtnikov v Zagrebu. Združenje šteje sedaj 53 članov.

34 vajencev in 32 pomočnikov. Za člane izpitne komisije za pomočnike so bili izvoljeni gg. Josip Lašič, Višjem Albrecht, Mihael Kokot, Josip Ramšek, Josip Ludvik in Ivan Kozel. Drugih volitev tokrat ni bilo.

Narobe.

— Gospodična Tončka, vi prav gotovo slutite, kaj vas nameravam vprašati?

— Da, toda vi bi me ne vprašali, če bi slutili, kaj vam hočem odgovoriti.

Točno znanje.

— Ta vaza je stara 2008 let.

— Od kod ti to tako dobro veš?

— Pred 8 leti sem bila v muzeju, pa so mi takrat rekli, da je stara 2.000 let.

Točen odgovor.

Učitelj: Otroci, kdo mi ve povedati, kje je bil Napoleon prvič poražen?

Janezek: Na strani 165.

Dober nasvet.

— Rada bi šla na maškerado, da bi me nikdo ne prepoznal.

— Veš kaj, potem si pošteno umi šminko z obraza.

Prodaj

PRISTEN AJDOV MED po Din 10.— za kg oddaja »Kmetijska družba«. Meliska cesta 12. Telefon 2083. 1005

Na prodaj KOMPRESOR v brezhibnem stanju. Ponudbe pod »1000« na upravo »Večernika«. 973

Stanovanje

BOLJŠEGA DELAVCA sprejem na stanovanje in hrano. Frankopanova 15. 1009

Sebo odda

LEPO, ZRAČNO SOBO oddam s 1. aprilom boljšemu gospodu. Poizve se v trgovini Kravos, Aleksandrova 13. 992

Službo dobi

SLUŽKINJO pridno in pošteno, staro 30 do 35 let, ki zna kuhati, šivati ter opravljati vsa hišna dela, takoj sprejem. Naslov v upravi »Večernika«. 974

Posolilo

POSOLILA manjša, kratkoročna, daje Jugoslovanska hranilnica, Maribor, Kralja Petra trg. 968

Kupujte svoje potreščine pri naših inserentih!

Naš srčno ljubljani atek, gospod

Anton Vogrinec

nadučitelj v pok.

je danes zjutraj ob 3. po dolgi mučni bolezni umrl.

Pogreb blagopokojnega bo v sredo, dne 13. marca ob 10. uri iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Sv. Anton v Slov. goricah, dne 11. marca 1935.

Zalujoči ostali.

Po kratki bolezni nas je včeraj ob 18. uri v 34. letu starosti za vedno zapustila naša dobra in nepozabna soproga in mati, gospa

Frančiška Kuhar

Pogreb nepozabne bo v torek, dne 12. marca ob 16. uri iz mrtvašnice na mestno pokopališče na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo brana v četrtek, dne 14. marca ob 7. uri v stolni cerkvi.

Maribor, dne 11. marca 1935.

Ferdo Kuhar, soprog. Nandi in Erika, otroci. Elizabeta Pongraič, mati. Mila in Mimi, sestre. Rojko in Lampreht, svaka kakor tudi vse ostalo sorodstvo.